

Το πρόβλημα της έκτρωσης: Μια πολύ παλιά ιστορία...

της Άννας Μιχοπούλου

Η γιαγιά της φίλης μου της Ελένης παντρεύτηκε στα δεκαπέντε της. Έκανε επτά παιδιά και ζήσανε τα πέντε. «Γιαγιά, πόσες έχεις κάνει; Δέκα;» —χωρίς να κατανομάζω τί! Η γιαγιά χαμογελάει. Έχει κάνει πάνω από 10 εκτρώσεις. Στην τελευταία την έπιασε ακατάσχετη αιμορραγία. Τη μεταφέρανε στο Δημοτικό Νοσοκομείο της πλησιέστερης πόλης —3 ώρες πάνω στο ζώο— όπου μόλις και μετά βίας την έσωσαν. Γι' αυτό την επόμενη φορά το κράτησε το παιδί· ήταν η μητέρα της Ελένης.

Η μητέρα της φίλης μου της Ελένης παντρεύτηκε στα 25 της. Έκανε 2 παιδιά και οκτώ εκτρώσεις. Το τελευταίο ήθελε να το κρατήσει αλλά ήταν φυματική και υπήρχε κίνδυνος για το έμβρυο. Η έκτρωση έγινε στους τέσσερις μήνες.

Η φίλη μου η Ελένη είναι 23 χρόνων. Έκανε μια έκτρωση φέτος...

Η αγωνία σου αρχίζει πολλές φορές κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά τη σεξουαλική πράξη. Παρόλο που στις μέρες μας η λέξη αντισύλληψη χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο, η ίδια η αντισύλληψη χρησιμοποιείται σπανιότατα. Η πληροφόρηση είναι ανύπαρκτη και αντιφατική, τα οικονομικά μέσα των ανθρώπων από μέτρια έως φτωχά και, βέβαια, όχι σπάνια η αμέλεια συμπληρώνει το πλαίσιο.

Όταν πλησιάζουν οι μέρες της περιόδου η αγωνία σου μεγαλώνει.

Όταν η περίοδος δεν έρθει τελικά, αρχίζεις να ψάχνεις για γιατρό. Είναι φοβερό να μην έχεις τον προσωπικό σου γιατρό. Δεν είναι μόνο το θέμα της εμπιστοσύνης στην επιστημονική του κατάρτιση όσο ότι πρόκειται για ένα τόσο προσωπικό σου θέμα. Ίσως, αν ανήκεις στο λεγόμενο φοιτητικό χώρο —εκεί όπου και οι αντιλήψεις σχετικά με τη σεξουαλική απελευθέρωση είναι ίσως, σε θεωρητικό τουλάχιστον επίπεδο, κάπως πιο ανοιχτές και όπου το πρόβλημα παρουσιάζεται συχνά— ίσως ακούσεις τα ονόματα κάποιων γιατρών που θεωρούνται καλοί, ανοιχτόμυαλοι και που κάνουν και καλή τιμή· γιατί το οικονομικό είναι άλλο ένα μεγάλο πρόβλημα —είτε το αντιμετωπίζεις μόνη είτε με τη βοήθεια του συντρόφου ή φίλων σου.

Το πώς φτάνεις στην απόφαση να κάνεις έκτρωση είναι για κάθε περίπτωση μια διαφορετική ιστορία. Τις περισσότερες φορές είναι αυτονόητο· ούτε τα μέσα ούτε η στιγμή είναι κατάλληλη για παιδί. Μπορεί ο σύντροφός σου να μην έχει πια σχέσεις μαζί σου. Τότε συνήθως προτιμάς να μην το μάθει καν πως είσαι έγκυος. Δε θέλεις ούτε τα λεφτά του ούτε την τυπική συμπαράστασή του. Μπορεί πάλι να

είστε ακόμα μαζί. Σε αγαπάει αλλά δεν έχει τελειώσει τις σπουδές του κι ύστερα θέλει να κάνει και μεταπτυχιακό! Την απόφαση θα την πάρεις μόνη σου. Ώρες - ώρες σκέφτεσαι να το κρατήσεις. Μπορεί να φτάσεις να ονειροπολείς· ένα παιδί. Κι όταν φτάσεις να το σκεφτείς σου μπαίνουν ίσως και διάφορα διλήμματα· καθέννας μας κουβαλάει αντιλήψεις περί ζωής περασμένες από την εκκλησία και την παιδεία που είναι θέμα του προσωπικό αν θα τις απορρίψει ή όχι. Και μετά προσγειώνεσαι. Με τί μέσα θα το μεγαλώσεις; Και πού θα το αφήνεις όταν θά 'χεις τις δουλειές σου; Και τί θα πει ο κόσμος; Μια ανύπαντρη μητέρα;

Βέβαια, την έκτρωση τη φοβάσαι —αν και δεν ξέρεις τι ακριβώς είναι αυτό που φοβάσαι. Από την άλλη δε θεωρείς έγκλημα το να κάνεις έρωτα όταν το θέλεις. Θα έπρεπε ασφαλώς να έχεις πάρει τα μέτρα σου —για σένα την ίδια, άλλωστε, για να μην είσαι τώρα σ' αυτή την κατάσταση. Γιατί δεν τα πήρες;

Το χάπι, το ξέρεις ίσως, πολλοί όμως λένε πως φέρνει καρκίνο. Χώρια που πρέπει να το παίρνεις κάθε μέρα την ίδια ώρα και συ το ξεχνάς! Το σπιράλ μπορεί να μην το έχεις ακούσει καν. Ή να μην έχεις λεφτά να το βάλεις. Ή να το φοβάσαι κι αυτό· που θα μπει και θα μείνει μέσα σου. Κι αν σου φέρει αιμορραγίες; Ή καρκίνο;

Ίσως δεν το έχεις κουβεντιάσει με το σύντροφό σου· επειδή δεν τον ξέρεις ακόμα καλά ή επειδή ντρέπεσαι, παρόλο που βρίσκεστε καιρό μαζί. Το ότι ανήκεις στη νέα γενιά δε θα πει πως έχεις καταρρίψει στην ουσία τους τα ταμπού. Κι εκείνος σπάνια θα κάμει κουβέντα.

Ίσως να μην είχες προβλέψει τη στιγμή που θα έκανες έρωτα. Ίσως πάλι να αμέλησε. Ίσως απλά να μην ήξερες. Κάτι είχες ακούσει για την αντισύλληψη να σιγοψιθυρίζουν οι φίλες σου μεταξύ τους. Και κάποια κομμάτια στο περιοδικό για γυναίκες που αγοράζεις. Τότε σου είχαν φανεί μπερδεμένα. Θα το πληρώσεις έτσι κι αλλιώς αρκετά ακριβά.

Πηγαίνεις στο γυναικολόγο. Σε ρωτάει, σε εξετάζει. Έχεις αγωνία. Μάλλον θετικό. Κάνεις τη μικροβιολογική εξέταση. Περιμένεις. Θετικό. Κλείνεις ραντεβού.

Την παραμονή μένεις νηστική. Πηγαίνεις μόνη ή με τον σύντροφό σου ή με φίλες. Πηγαίνεις μόνη.

Σηκώνεσαι, γιατί θα έρθει η επόμενη γυναίκα να πάρει τη θέση σου. Νοιώθεις σα μεθυσμένη. Σε βάζουν στο ταξί. Αν μένεις μόνη έχει καλώς. Θα πας σπίτι σου. Αν μένεις με τους δικούς σου πώς να σε δουν σ' αυτά τα χάλια... Θα πας σε κάποιες φίλες, ίσως.

Όλα κρυφά από το σπίτι. Ίσως το ξέρει η αδελφή σου. Ίσως αργότερα το μάθει η μητέρα σου. Το να πρέπει να κάνεις έκτρωση θα πει ότι έχεις κάμει έρωτα κι αυτά τα πράγματα γίνονται, αλλά δεν λέγονται!...

«Έλα, τελείωσε». Κι όμως τώρα αρχίζει. Το σκέφτεσαι. «Δεν είναι δυνατόν να έχει συμβεί αυτό. Όχι σε μένα».

Θα μπορούσαν να σε πάνε και φυλακή γι' αυτό. Κι εσύ δεν

Πηγαίνεις μόνη στο γυναικολόγο. Και ψιλοτρέμεις...

Μπροστά στις άσπρες πόρτες του χειρουργείου αισθάνεσαι την ουσιαστική, τη σχεδόν υπαρξιακή μοναξιά σου. Κάνεις ένα γρήγορο flash-back. Βρίζεις τον εαυτό σου «Πώς ήμουνα τόσο ηλίθια; Πώς τα κατάφερα έτσι;» Ψιλοτρέμεις.

Μια νοσοκόμα που δεν την ξέρεις σου λέει «γδύσου». Ίσως δεν είναι αλήθεια αλλά νοιώθεις ότι σε περιφρονεί. Ότι βρίζει μέσα της «τα βρώμοκόριτσα» πάνε και βγάζουν τα μάτια τους κι ύστερα έρχονται και τα ρίχνουν...».

Ντρέπεσαι που γδύνεσαι μπροστά τους. Ξαπλώνεις στην καρέκλα στην περίεργα ύποπτη στάση. Ύστερα μια ένεση και σε μισή ώρα όλα έχουν τελειώσει.

Γύρω οι φίλοι σου ανήσυχoi. «Έλα τελείωσε» σου λένε. Μήπως νοιώθουν οίκτο για σένα;

μπορείς να πιστέψεις καν ότι έγινε.

Και λες πως από δω και πέρα θα προσέχεις. Κι ύστερα βρίζεις τον εαυτό σου που, ενώ την έπαθε μια φορά, δεν λέει να προσέξει.

Γιατί δεν μπορείς, ή δεν ξέρεις...

Η γιαγιά της φίλης μου της Ελένης παντρεύτηκε στα 15 της κι έκαμε πάνω από 10 εκτρώσεις.

Η μάνα της φίλης μου της Ελένης παντρεύτηκε στα 25 της κι έκαμε 8 εκτρώσεις.

Η φίλη μου η Ελένη έκαμε έρωτα στα 18. Στα 23 της έκαμε μια έκτρωση. Εύχεται να μην ξανακάνει...

Το κείμενο αυτό
γράφτηκε για την αγάπη
της Ομάδας Γυναικών Φιλοσοφικής